מי מעוניין לפרק את הממשלה — ומי מעוניין לקיים אותה

מי בעצם מעוניין בהמשך קיומה של ממשלת האחדות הלאומית? המשקיפים שחלקו עד כה על הניתוח הכלכלי־חברתי של העמדות בתוך הממשלה, נאלמו דום לאחרונה. מסתבר, שהחלוקה המיפלגתית הפורמאלית, בין גוש המערך והליכוד, אינה רלוונטית.

כתוך כל גוש, ובתוך כל מיפלגה, יש שרים החשים מחוייבות מוחלטת

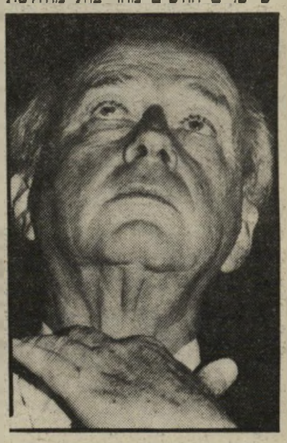

רבין
לקיים!

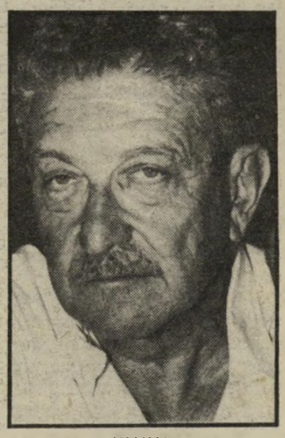

וייצמן
לפרק!

להמשך קיומה של ממשלת שימעון פרס. ויש אחרים הרוצים לראות בחיי־סולה המהיר, או בגוויעתה האיטית. הכל נמדד לפי אותה פריזמה עתיקה ובדוקה — האינטרס האישי והפוליטי הצר ביותר.

● במיפלגת העבודה מעוניינים בהמשך קיומה של הממשלה בעיקר אנשי פרס המובהקים ביותר, ובראשם **שר־האנרגיה־ותשתית, משה שחל**, הזוכה לגיבוי רב מראש הממשלה, שהעניק לו סמכויות רבות כמוציא דברו בכנסת.

● גם **יצחק רבין**, שאין לו חילוקי־דיעות ממשיים עם הליכוד, רוצה להמשיך. מה גם שמישרד־הביטחון מובטח לו לכל הקאדנציה, בתמיכתם של 97 חברי־כנסת.

● **שר־החינוך, יצחק נבון**, פרש לפי שעה ממאבקי־הכוח בתוך מיפלגת העבודה. המחנה שלו התפרק, ואנשיו לשעבר עסוקים עתה בכריתת בריתות חדשות. עם אישים השייכים לעתיד, ולא לעבר. אין לו, לפיכך, כל עניין בפירוק הממשלה, והוא מודע היטב לעובדה שגם מפלה רבתי של פרס לא תביא אותו לעמדת מנהיג המיפלגה ומועמדה לראשות־הממשלה.

● **שר־החקלאות, אריק נחמקין**, עסוק באיוש מישרות בכירות במישרדו באנ"ש, ומחוייבותו לפרס גדולה מבעבר.

● הואהאמור גם **בשר־הכלכלה־מזה, יעקב צור**. השר הצעיר (47), שהוא גם קיבוצניק ונץ, בונה לעצמו אט־אט מעמד חשוב במיפלגה.

● **שר הכלכלה, גד יעקובי**, מתקרב לגיל 50. אין כל ספק שהוא מתוסכל במישרדו הבלתי־חשוב. הוא סבור שיש לו יותר כישורים מאשר ליצחק מודעי כדי לנהל את אוצר המדינה. הטינה שלו כלפי שותפו הוותיק, פרס, היא גדולה. פרס נוהג לצדד במודעי בכל הוויכוחים בין שרי הכלכלה והאוצר. הסיבה לכך היא

הורביץ
לחכות!

פשוטה: בכל מיקרה של פירוק הממשלה, מונח יעקובי בכיסו של פרס. מודעי, לעומת זאת. הוא דמות מפתח להקמת ממשלה צרה בראשות פרס.

● **יגאל הורביץ ואמנון רובינשטיין** עדיין אינם רוצים בפירוק הממשלה מסיבות כלכליות. או מעמדיות.

● **עזר וייצמן**, לעומת זאת, סובל מאוד מהפיחות העצום במעמדו, וטוען שרבין מסייע לשרי חירות להתנכל לו. וייצמן יהיה אישמפתח בכל נסיונותיו של פרס להקים ממשלה חלופית.

● **שר־הבריאות, מרדכי גור**, מחפש בנרות עימותים עם שרי חירות. הוא נוהג בהם בתיעוב גלוי, ואין לו כל תחושה של מחוייבות כלפי פרס. יועציו אינם מעוניינים בפירוק מיידי של הממשלה, וזקוקים לפרק זמן כדי לבנות את מוטה כמועמד אלטרנטיבי. מוטה עצמו, שהוא אדם אימפולסיבי ביותר, סבור שכל שינוי יהיה לטובתו.

● **שר־החוץ יצחק שמיר, סגנו רוני מילוא, שר־התחבורה חיים קורפו**, ובמידה פחותה יותר גם **השר בלי תיק משה ארנס**, רוצים מאוד בהמשך קיומה של הממשלה ובאלטרנטיבה שתבטיח לשמיר את תפקיד ראש־הממשלה לקראת הבחירות הבאות.

● **גם לשר־האוצר, יצחק מודעי**, יש עניין בהצלחת הממשלה, והוא עדיין מאמין שעיסקת החבילה תעלה אותו על המפה כמי שהציל את כלכלת־ישראל (בניגוד לכל צמרת מישרדו — פקידים בכירים לא מעטים הביעו באוזני העולם הזה ייאוש מוחלט מתיפקודה של הממשלה בנושא הכלכלי).

● **גידעון פת ואברהם שריר**, וכמוהם גם **משה נסים**, אינם רוצים בשום פנים בפירוק השותפות עם חרות. וכל השקפותיהם ניגזרות מאמת זאת. עם זאת, הם קרובים יותר למחנה שמיר השמרני, מאשר למחנה

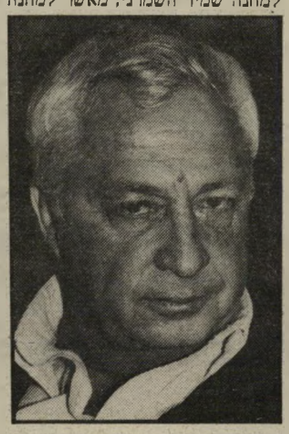

שרון
לפרק!

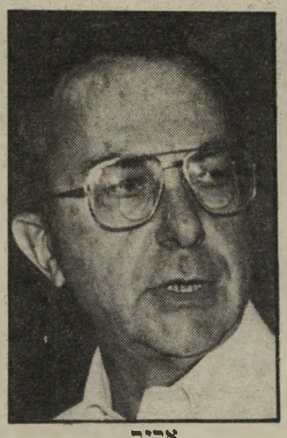

ארנס
לקיים!

לוי־שרון הפופוליסטי.

● **דויד לוי**, כמובן, אינו רוצה בהצלחת הממשלה.

● הואהאמור גם **באריאל שרון**, העסוק עתה במישפטו נגד השבעון טיים. לוי ושרון מחכים, כל אחד לחור, לעיתוי נכון. אין ספק ששניהם אינם רוצים בשום פנים.ואופן, שיצחק שמיר יישב על כיסא ראש־הממשלה.

● **שר־העבודה, משה קצב**, הוא יותר אמביוולנטי. הוא קרוב יותר להשקפות האגף הפופוליסטי בחרות, אבל מנסה, מעל הכל, לשמור על עורו. בגילו (39) להגיע למישרת שר־בכיר, זאת היא הצלחה עצומה, ואין הוא בטוח כלל מה יהיה עתידו, אם דויד לוי או שרון יגררו את חרות להרפתקה, העלולה להסתיים במידבר האופוזיציוני.

ברור שברגע זה גבר כוחם של הרוצים באי־פירוקה של ממשלת „האחדות", ולאור שיקולים אלה יש לראות את המאמץ העצום שעושים שני הצמדים, פרס־שמיר וקורפו־רשחל, לשכך את סערת ש"ס ולהציל את הממשלה.

חיים ברעם ■

ירוקים עליך ישראל ■

(המשך מעמוד 7)

חוגים פלסטיניים, אך לא היו לו בעלי־שיח ישראליים. הדבר משפיע על סיגנונו, אך מבחינת התוכן אין פלג זה שונה, כנראה, משאר הפלגים בתנועת הירוקים: הוא דוגל בהקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל, תוך הכרה בזכותה של ישראל לקיום ולביטחון.

אחד מחברי המישלחת חיבר מיסמך פנימי, „אסטראטגי", כפי שגרמנים אוהבים לעשות. המיסמך מנוסח בסיגנון שמאלי־רדיקלי, שאינו אופייני לכלל הירוקים, אך אין בו דבר מעשי הפוגע בקיום ישראל. הובעה בו הסתייגות קיצונית ממדיניות ישראל בלבנון ובשטחים הכבושים. הובעה בו גם הדריעה שאין להיפגש עם נציגי ממשלת־ישראל, אלא רק עם חוגי־השלום, כגון הרשימה המתקדמת לשלום ו„תנועתו של אורי אבנרי".

מיסמך זה — שלא אושר על־ידי שום מוסד של הירוקים, והמביע את דעתו של אדם אחד וחבריו — הועבר על־ידי אחד משרותי־הריגול לידי השגרירות הישראלית בבון, שהעבירה אותו לידי העיתונאים הישראליים המשרתים אותה.

אלה ציטטו פסוקים נבחרים מן המיסמך, תוך פרשנות היסטרית, שעיוותה לחלוטין את תוכנו.

בין השקרים והעיוותים שהשתרבבו במסע זה:

● **„הירוקים הם אנטי־שמיים."** ולראיה: חולק על־ידם לוח־שנה אנטי־שמי.

העובדות: לפני שנוצרה תנועת־הירוקים כפי שהיא ידועה כיום, היו בגרמניה חוגים שונים שקראו לעצמם „ירוקים" (לאמור: שוחרי איכות־הסביבה), ובינהם קבוצות ימניות (בדומה לאנשי גוש־אמונים המברברים על „איכות החיים" בהתנחלויות.) אחד החוגים הימניים האלה הפיץ לוח כזה. אין לזה שום קשר לתנועת־הירוקים של היום.

● **„ראשי הירוקים הם נאצים."** ולראיה: אחד מנבחריהם לבונדסטאג היה בעל עבר נאצי, ושני כתב מאמרים בימי הרייך השלישי.

העובדות: הירוקים נערכו לבחירות בחיפזון רב, ולא יכלו לברוק את עברם של כל חבריהם. כאשר התברר כי נבחר אדם שהיה בעבר חבר המיפלגה הנאצית, הוכרח מייד להתפטר.

● **„יש במישלחת מחבלת."** אחת מחברות המישלחת, בריגיטה היינריך, חברת הפרלמנט האירופי מטעם הירוקים. התאמנה, בעבר במחנה־אימונים של אש"ף בלבנון, ונשפטה בגרמניה בעוון סיוע לטרור השמאלי.

העובדות: בעבר היה קיים קשר בין מחתרות השמאל הקיצוני בגרמניה ובין אירגונים שמאליים באש"ף, כגון אירגונו של ג'ורג' חבש. יתכן מאוד שבמיסגרת זו התאמנה האשה בלבנון, ושהיתה חברה במחתרת שמאלנית בגרמניה. אך בעצם הצטרפותה לירוקים פנתה בהכרח עורף לדרך זו, מכיוון שאחד משלושת עיקרי־היסוד של הירוקים הוא „חופש מאלימות" — כלומר, אי־אלימות טוטאלית.

אולם נשמעו גם קולות אחרים. בשורות־החוץ היו שהביעו בחדרי־חדרים את דעתם שזהו קו אווילי, ושכדאי לנהל דו־שיח עם כל גוף פוליטי חשוב, כמו הירוקים. בחוגי־השלום הישראליים התלבטו רבים אם להיכנע להיסטריה או לפתוח בדו־שיח. כמה אנשים בשלום עכשיו יעצו גם להיפגש עם הירוקים.

היחידה שהכריעה חד־משמעית לקבל את המישלחת ולנהל עימה דו־שיח היתה תנועת־אלטרנטיבה בר־שימה המתקדמת לשלום. אמר השבוע אחד מדובריה: „מובן שנדבר איתם. יש לנו אחדה לירוקים. יתכן שחברי קבוצה מסויימת זו לא שמעו מעולם את דיעותיהם של אנשי־השלום בישראל, הציונים והלא־ציונים. נחליף עימם דיעות. אם נסכים עימם — מה טוב. אם לא נסכים עימם — נגנה לשכנע."

חמרורים

במרכז שיירות־המידבר

הודח ◆ מתפקידו, כנשיא מורי־טאניה, **מוחמד חונא ולד הייד־אללה**, כאשר שהה בפגישת־פיסגה של מושבות אפריקה הצרפתיות לשעבר בבורג'ומבורה, בירת בורונדי. המדיח, שתפס את השילטון ללא שפיכות־דמים, הוא רמטכ"ל צבא מורי־טאניה (וראש־ממשלתה לשעבר) **סגן־אלוף מאעויה ולד סידי אחמד תאייה**, 41, שהורה לעצור את הייד־אללה — גם הוא איש צבא לשעבר, שתפס את השילטון במדינה לפני שש שנים — כאשר זה לא נבהל והופיע למחרת ההפיכה בנמל־התעופה של בירת־הנגס נואקשוט (מרכז לשיירות־מידבר, המאוכלס ב־25 אלף איש) של מדינת־הנגס (מיליון וחצי תושבים) שלחוף האוקיאנוס האטלנטי. החוגגת החודש את יום עצמאותה ה־24 והחיה בעיקר על יצוא יחיד: עופרות ברזל.

● ● ●

הערבית הטהורה ביותר

נפטר◆ בירושלים. פרופסור (ללשון הערבית) **חיים בלנק**, יליד רומניה, שגדל בצרפת. בגר בארצות־הברית (שם התמחה בשפות סלאביות) ואיבד את ראייתו כלוחם פלמ"ח במיל־חמת־העצמאות בקרב על הרטוב (כיום בית־שמש). בלנק, שהיה דמות ירושלמית ידועה. בהופיעו בכל מקום עם כלבו המנחה, התפרסם בחקר הלהגים הערביים. החל מעבודת הדוקטור שלו באוניברסיטה העברית (להגי הדרוזים בגליל המערבי ובהר הכרמל) עד למחקר המקיף שלו על הלהגים (של המוסלמים, הנוצרים והיהודים) השונים בבגדאד, בירת עיראק. במחקר זה גילה בלנק, כי הדיאלקט הערבי שבו דיברו יהודי בגדאד, היה הדיאלקט הערבי הטהור ביותר. מאחר שנלקח מפי הבדווים שהיגרו לבגדאד ממדבריות ערב במאות הראשונות.

● ● ●

ששה על ירושה אחת

נפטר ◆ בירושלים, בגיל 58, **הרמן הוריאן הירש**, יליד רומניה, שעשה חיל בדרום־אמריקה ואשר הורתיר כאחוריו ירושה של 35 מיליון דולר. שעל חלוקתה כבר ניטש מאבק מזה שנתיים. מאז שהתגלתה מחלתו האנושה. המתמודדים על המיליונים הם: אשתו, יהודית בת ה־37, אם שני בניו. שבידיה צוואה המזכה אותה בכל. וחמישה מערערים — שלוש אחיותיו של הירש: אישה קליפורנית, הטוענת כי גם היא אשתו (עכשיו: אלמנתו) של הירש ובנו של הירש, שנולד לו מחוץ לנישואין. מאם מכסיקאית.

● ● ●

הפצצה בתוך התיק

נפטר ◆ בבון, גרמניה, בגיל 87, **הגנרל האנס שפיידל**, הגרמני הראשון שפקד על כוחות נאטו כאשר היה, בין 1957 ל־1963, מפקד כוחות היבשה של הברית הצפון־אטלנטית בזירה המרכז־אירופית. שפיידל החל את הקאריירה הצבאית שלו בגיל 17, כטירון במילחמת־העולם הראשונה וכמעט סיים אותה ואת חייו, כאשר השתתף בקשר־הקצינים של יולי 1944. שבו ניסתה קבוצת קצינים גרמניים להתנקש בחייו של היטלר בפצצה שהובאה למטהו על־ידי קצין־מטה בתוך תיק־מיסמכים.